

تلقیح مصنوعی و احکام آن

در تشریح فقهی امام خمینی (س)

محمد بابکی

www.ketab.ir

سرشناسه : بابکی، محمد
 عنوان و نام پدید آور : تلقیح مصنوعی و احکام آن در آثار فقهی امام خمینی (س) / محمد بابکی.
 مشخصات نشر : تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری : د، ۱۰۲ ص.
 شابک : 978 - 964 - 212 - 318 - 6
 وضعیت فهرست نویسی : قیفا
 یادداشت : کتاب حاضر از کتاب تحریر الوسیله امام خمینی استفاده کرده است. کتابنامه: ص. ۹۹، ۱۰۲؛ همچنین به صورت زیر نویس--
 موضوع : فتاویهای شیعه -- قرن ۱۴ / تلقیح مصنوعی انسان -- فتراها / فقه جعفری -- رساله عملیه / تلقیح مصنوعی انسان (فقه).
 شماره ثبت کتابخانه : مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)، دفتر رقم. مؤسسه چاپ و نشر عروج.
 شابک : ۳۰۴۲۱۲ ت ۸ خ ۹/ ۱۸۳ BP
 شابک : ۲۹۷ / ۳۴۲۲
 شابک : ۳۲۶۲۳۷۲
 شماره کتبخانه :

کد / م ۵۶



مؤسسه چاپ و نشر عروج

تلقیح مصنوعی و احکام آن در آثار فقهی امام خمینی (س)

نویسنده: محمد بابکی

ناشر: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س))

چاپ اول: ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۵۰۰ تومان

• خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخر رازی، فروشگاه مرکزی، تلفن: ۴۸۷۳-۶۶۴ - دورنگار: ۶۶۴۰۰۹۱۵

• خیابان انقلاب، تقاطع حافظ، فروشگاه شماره ۱، تلفن: ۶۶۷۰۱۲۹۷

• مراکز پخش: • خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای زاهدان، فروشگاه شماره ۲، تلفن: ۶۶۹۵۵۷۳۷

• حرم مطهر حضرت امام خمینی (س)، ضلع شمالی، فروشگاه شماره ۳، تلفن: ۵۵۲۰۳۸-۱

• کلیه نمایندگیهای فروش در استانها

نشانی الکترونیکی: pub@imam-khomeini.ir

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۲	مقدمه ثانیه
۳	مقدمه ثالثه

فصل اول: کلیات

۱	چکیده آراء فقهای امام خمینی پیرامون تلقیح مصنوعی
۶	تعریف تلقیح و تلقیح مصنوعی
۸	اقسام تلقیح و تولید صنعتی
۱۱	اسپریم و تخمک صنعتی و رحم آزمایشی
۱۳	صورت‌های متصوره در تحریر الوسیط
۱۴	دیدگاه فقهاء پیرامون تلقیح مصنوعی
۱۵	محدودرات تلقیح مصنوعی
۱۶	محدودرات شرعی تلقیح مصنوعی
۱۷	آراء دانشمندان مذاهب اسلامی

فصل دوم: حکم تکلیفی تلقیح مصنوعی

۲۳	۱. تلقیح بین اسپرم زوج و تخمک زوجه
۲۶	مبانی استنباطی حضرت امام

www.ketab.ir

۳۰ ادله و مستندات مجوزین
۳۱ ادله و مستندات مانعین
۳۳ نقد مستندات قائلین به اصالة الاحتیاط
۳۷ ادله مانعین
۳۷ یک: تنافی لقاح مصنوعی با نظام طبیعی خلقت
۳۸ تنافی تلقیح مصنوعی با حکمت و مشیت الهی
۴۰ سه: تنافی با آیه حرث:
۴۱ بررسی و نقد
۴۱ مستند اول: آیه شریفه سوره طارق
۴۱ مستند دوم: آیه شریفه سوره شوری
۴۲ مستند سوم: آیه ۲۰۲ سوره بقره
۴۵ نقد سایر ادله
۴۵ ۲. تلقیح با اسپرم بیگانه
۴۵ جواز یا حرمت تلقیح با اسپرم بیگانه
۴۷ ادله قابل استناد حرمت تلقیح با اسپرم بیگانه
۴۷ الف: آیات:
۵۲ نقد و بررسی
۵۳ ب: روایات:
۵۵ بررسی و نقد: دلالتاً
۶۳ نظریه حضرت امام <small>علیه السلام</small>
۶۵ حقیقت و ماهیت نسب
۶۵ نظریه نخست: شرعیت نسب

۷۰	نظریه ماده، ظرفیت نسبت به ماده و ...
۷۲	ماه خمینی و ماهیت نسبت به ...
۷۹	ماه خمینی و نسبت اطفال متولده از طریق تلقیح مصنوعی
۷۹	وضعیت نسبت کودکان حاصل از تلقیح سینه روح در رحم همسر
۸۳	وضعیت نسبت تولد متکون از سینه غیر روح انگاره
۸۵	وضعیت نسبت تولد متکون از سینه شوهر به سینه ...
۸۵	وضعیت نسبت تولد متکون از سینه شوهر از روی عمد
۸۵	۳- نسبت کودکان حاصل از سینه و رحم مصنوعی
۸۸	۴- وضعیت نسبت متکون از سینه طبیعی و رحم مصنوعی
۸۸	۵- وضعیت نسبت پسر و دختر متکون از سینه مصنوعی و رحم طبیعی
۸۸	۶- وضعیت نسبت پسر و دختر متکون از سینه طبیعی و رحم مصنوعی
۸۹	انتقال جنین از رحم طبیعی به رحم مصنوعی دیگر
۸۹	مستندات گروه نخست (بالوی اول مادر است)
۹۱	مستندات گروه دوم (بالوی دوم مادر است)
۹۲	مستندات گروه سوم (دو مادری)
۹۳	نظر حضرت امام خمینی
۹۶	بررسی نظریه حضرت امام درباره دو مادری
۹۶	کتابنامه

www.ketab.ir

www.ketab.ir

مقدمه

دین اسلام به گونه‌ای گسترده‌گی ابعاد وجودی انسان دارد. انسان دارای افکار و اعتقادات، اخلاق و روحيات و اعمال و رفتار می‌باشد. اسلام دینی است که نقطه‌ی تکیه بر اصلاح عقائد و باورهای انسان قرار داده، ولی بر اهمیت رفتار و اعمالش به فرد اخلاق غفلت نگرفته و در پی این دو رکن اساسی، رکن سوم دین را فقه و بیان احکام حلال و حرام الهی قرار داده است.

فقه، تکلیف فعال و رفتار انسان‌های در عصر را مشخص می‌کند و قانون معاش و معاد آن‌ها را تشکیل می‌دهد.

از ویژگی‌های برجسته فقه اسلامی و به ویژه فقه امامیه، اهل بیت علیهم‌السلام پویایی و پاسخ‌گویی به نیازهای نوپدای انسان است.

بر اساس همین ویژگی، در عصر حاضر با توجه به تمدن جدید و پیشرفت‌های تکنولوژیک در عرصه‌های زندگی، پرسش‌ها و مسائل جدیدی به وجود آمده که در فقه عنوان «مسائل مستحدثه» را بر خود نهاده است.

ب □ تَلْقِیحِ مَصْنُوعِی و احکام آن در آثار فقهی امام خمینی(س)

امام خمینی(س) در میان فقهای این عصر از پیشگامان ورود به
عرضه مسائل نوپیدا بوده و تعدادی از آنها را مورد بررسی و استدلال و
استنباط قرار داده است. «تَلْقِیحِ مَصْنُوعِی» از جمله مسائل مستحدثه‌ای
است که امام خمینی از آن در کتاب ارزشمند *تحریر الوسیله* سخن به
میان آورده است.

در پیشبرد کوششی است برای توضیح بیش‌تر و بررسی تفصیلی این
مسئله‌های فقهی که مستحق ارجمنند جناب *حجت الاسلام محمد بابکی* به
انجام آن مؤسسه می‌باشد.

با تشکر از پرسنل مؤسسه، این اثر به *فقه پژوهان و کسانی* که به
دیدگاه‌های فقهی در زمینه مسائل جدید، *علاقه‌مندند*، تقدیم می‌گردد.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)

قم

WWW.KETABIR

مقصد مؤلف

منعم و باارزشی از مشکلات پیش روی جامعه سری مست که از دیرباز با کنگره بشر تا آن روبرو بوده و در آینده نیز مواجه خواهد بود. حسن برپا راه و بقا، نسل، حسی غریزی و فطری در نهاد انسان است و وجود تکاملی محکم و مطمئن برای بقا، خانواده و شایسته کلون زندگی است. نقطه اتصال زوجین و مایه حساس بقا آنها و امید به آینده است. فطری زندگی را در چندان و موجبات آرامش آنها را فراهم می‌سازد. این میزان غم و ناتوانی در بازوری و تولید مثل کلون زندگی را سرد و ارکان زندگی را مست و نامطمئن می‌تساید و موجب دغدغه و بحران برای انسانان شده، و افسردگی و ناراحتی زونی آنها می‌گردد.

این مشکل همانند دیگر مشکلات فرارو و مبتلا به بی‌برین‌گان و اندیشمندان را به فکر چاره برانگیخت، ره آورد این چاره‌اندیشی به ما و ایده‌هایی است که امروزه در دنیا مطرح و یا عملیاتی شده‌اند. جصله ایده‌های مطرح شده، طرح «تلقیح مصنوعی» است.

طرح این راه حل جهت رفع مشکل ناباروری و حتی عملیاتی شدن آن در بسیاری از کشورهای جهان، جوامع حقوقی و نهادهای دینی را با پرسش‌های اساسی ای روبرو کرده است، پرسش‌هایی پیرامون جواز و

عدم جواز اصل عمل تلیح صناعی و آثار حقوقی و احکام شرعی آن، همانند نَسَب و خویشاوندی و لحوق فرزند و احکام و آثار متفرعه بر آن، همچون محرمیت و ارث و دیگر احکام تابعه، که هر یک پرسشی مهم برای والدین و فرزند و اشخاص ثالث درگیر و نهادهای دینی و حقوقی و مدنی می‌باشد.

در این کتاب فقهی طرح مذکور، فقهای ادیان و مذاهب را وادار به مطالعه و تحقیق و تأمل و امعان نظر نموده است.

حضور امام بزرگوار در مکتوبات فقهی خویش، همانند رساله توضیح المسائل و المسائلات و به خصوص تحریر الوسیله، بخش مربوط به مسائل مستحدثه بر احکام فقهی آن پرداخته و نظر اجتهادی و استنباطی خود را تبیین نموده‌اند.

پژوهش حاضر نوعی بازخوانی و تأمل در آراء این فقیه ژرف‌اندیش و معاصر پیرامون طرح مزبور است که در سه بخش تنظیم گردیده: و به تفسیر و تبیین آراء ایشان پیرامون مباحث مربوطه، با استدلال مشروعیت و عدم مشروعیت تلیح مصنوعی، اقسام تلیح مصنوعی و احکام هر یک، انتقال جنین به رحم دیگر، رحم آزمایشگاهی و صنعتی، نطفه منجمد، نَسَب و خویشاوندی، لحوق و الحاق ولد، و نفی و انکار ولد، محرم جواز نظر و لمس و حرمت نکاح و میراث و دیگر احکام پیرامونی می‌پردازد.

این کتاب را به همه علاقه‌مندان به مسائل جدید فقهی تقدیم می‌دارم.